

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування з філософії

для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр»

спеціальність: 033 Філософія

Чернігів 2022

Пояснювальна записка

Метою вступних випробувань з філософії є оцінювання рівня сформованості філософських компетентностей випускників бакалаврату Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, визначення відповідності навчальних досягнень вступників освітньому стандарту та чинній навчальній програмі.

Пропоновану **Програму вступних випробувань з філософії** складено, враховуючи цілі, вимоги і зміст навчання філософії та соціогуманітарних дисциплін, закладені в навчальному плані Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського. Хронологічно програма охоплює весь зміст університетських курсів філософії та соціогуманітарних дисциплін.

Вона передбачає перевірку сформованих у студентів знань про основні історико-філософські, релігійно-філософські, філософсько-політичні, соціально-філософські, культурно-філософські події, явища та процеси минулого, діяльність видатних філософів їх ідеї, а також сформованості загальнопредметних філософсько-освітніх умінь та навичок. Тестові завдання мають перевіряти такі знання й уміння випускників бакалаврату:

- називати історико-філософські періоди діяльності філософських шкіл, ключові ідеї і вчення їх фундаторів;
- визначати хронологічні межі культурно-філософського розвитку, їх логічну послідовність та синхронність, встановлювати культурно-філософську відповідність між явищами, процесами, подіями та періодами, епохами;
- локалізувати філософські ідеї та концепції за регіональною приналежністю;
- описувати хід філософсько-освітнього розвитку, давати філософську аргументацію подій та ідей з різних епох;
- характеризувати діяльність видатних філософів минулого та ідеологію філософських шкіл та напрямків;
- встановлювати приналежність певних ідей та мислителів до визначеного філософського напрямку;
- розкривати значення вітчизняних мислителів-філософів в українській історико-філософській та культурно-освітній спадщині;
- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, та вплив на них соціально-філософських ідей мислителів;
- давати визначення філософських понять й термінів, пояснювати їх і доречно вживати;

Програма фахового іспиту з філософії побудована на основі типової навчальної програми для вищих закладів освіти. У програмі виділені основні розділи курсу: історія філософії, онтологія, антропологія, гносеологія, аксіологія, соціальна філософія, культурологія, логіка, релігієзнавство, етика та естетика.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1. Сутність філософії та її функції. Місце філософії в самопізнанні людини. Зміст і значення терміну «філософія». Філософія і світогляд. Світогляд як духовно-практичний спосіб відношення людини до світу. Структура світогляду.

Історичні типи світогляду та їх співвідношення з філософією: міфологічний, релігійний, науковий, філософський. Філософія як теоретична основа світогляду.

Предмет філософії. Проблема визначення предмету філософії. Функції філософського знання. Структура філософії. Світоглядний і методологічний характер філософського знання. Різноманітність форм філософування. Поняття архетипу.

2. Східна філософія. Проблема «Схід – Захід» в сучасній філософії та культурології. Особливості східного і західного типів філософування. Джерела, провідні ідеї та напрямки філософської думки Стародавньої Індії. Канонічні джерела, провідні ідеї та напрями філософії Стародавнього Китаю.

3. Антична філософія. Передумови розвитку та основні етапи античної філософії. Ранньогрецька натурфілософія та онтологізм античної класики (досократики). Філософсько-антропологічні вчення античної класики і доби еллінізму. Вчення про ідеї, теорія пізнання та концепція ідеальної держави Платона. Метафізика Аристотеля: категоріальний аналіз світу.

Пізньоантична філософія: школи, ідеї, представники. Філософська традиція Стародавнього Риму.

4. Філософська думка Середніх віків та епохи Відродження. Виникнення середньовічної парадигми західноєвропейської філософії. Релігійний характер філософської думки. Історичні умови формування та характерні риси філософії середніх віків. Філософсько-теологічне вчення Аврелія Августина. Патристика і схоластика. Філософська система Фоми Аквінського. Реалізм і номіналізм. Християнський раціоналізм та пізньюсередньовічна містика.

Соціокультурні передумови формування філософської думки епохи Відродження. Людина і світ в епоху Ренесансу. Провідні напрямки: гуманістичний антропологізм, неоплатнізм, натурфілософія. Філософські ідеї пізньюго Відродження.

5. Філософія Нового часу. Філософське обґрунтування нової картини світу. Проблема методу наукового пізнання: емпіризм та раціоналізм. Поняття субстанції XVII – XVIII століть. Проблеми буття, людини і суспільства у філософії Просвітництва. Французький матеріалізм XVIII століття.

6. Філософська думка в культурі Київської Русі. Українська міфологія, провідні світоглядні архетипи. Дохристиянські витоки української філософії. Особливості типу української філософської парадигми. Онтологічна та гносеологічна проблематика у киево-руській філософії. «Велесова книга». Проблема людини, моралі та історії в «книжництві».

7. Етапи розвитку Української філософії в XV – XVIII ст. Філософія періоду українського Ренесансу та бароко. Духовні пошуки І. Вишенського. Філософія Києво-Могилянської академії. Філософська система Г. Сковороди.

Вчення Сковороди про людину. Історія розвитку філософської думки в Чернігівському колегіумі.

8. Українська філософська думка XIX-XX ст. Українська філософія XIX ст. Філософські погляди Т.Шевченка, М.Гоголя. Філософія серця П.Юркевича. Історіософські концепції М.Костомарова, П.Куліша. Філософія реалізму та поступу І.Франка. Соціально-історична філософія М.Драгоманова та М.Грушевського.

Українська філософська думка сучасності. Проблеми людини у філософії XX ст.

9. Західноєвропейська філософія XIX ст. Проект «Модерн». Німецька класична філософія. Німецьке просвітництво. Трансцендентальна філософія І. Канта. Система та метод філософії Гегеля. Філософські погляди Л. Фейєрбаха. Філософські погляди К. Маркса. Значення німецької класичної філософії в історії філософської думки.

Перегляд класичної моделі світоузмінення. Філософія волі А. Шопенгауера і Ф. Ніцше. Філософія науки (О. Конт, Дж. Міль, Авенаріус, Е. Мах). Філософія життя (герменевтика, інтуїтивізм, російський космізм).

10. Посткласична філософія Заходу. Феноменологічна і екзистенціальна філософія (Гуссерль, Камю, Сартр, Хайдеггер). Психологія. Релігійна філософія XX ст. Сучасний стан неотомізму. Аналітична філософія (Дж. Мур, Б. Рассел, Л.Вітгенштейн). Постпозитивізм. Комунікативна філософія. Від структуралізму до постмодернізму (структуралізм, М. Фуко, Деріда, Ліотар). Проект «Постмодерну»: поняття та основні принципи.

11. Філософія буття. Поняття і типи онтології. Форми і рівні буття. Небуття. Буття і субстанція. Поняття «світ». Категоризація світу. Проблема матерії як субстанції. Єдність матерії, руху, простору і часу. Діалектика як філософське вчення про розвиток і зв'язки.

Онтологічний переворот у філософії XX ст. Феноменологічне розуміння світу. Онтологія М. Хайдеггера. Релігійно-етичний зміст онтології К. Ясперса.

12. Проблеми свідомості і пізнання у філософії. Проблема свідомості у філософії. Суб'єкт, об'єкт і предмет пізнання. Види пізнання. Проблема істини. Пізнання і творчість. Сучасне розуміння науки. Загальнонаукові методи емпіричного та теоретичного рівнів. Основні сучасні методології наукового дослідження. Сучасна філософія як методологія науки.

13. Наукове пізнання. Філософські проблеми наукового пізнання. Метод і методологія наукового пізнання. Методи емпіричного рівня пізнання. Методи теоретичного дослідження. Проблеми методології наукового пізнання в новітній філософії Заходу (постпозитивізм, герменевтика, постструктуралізм).

14. Основні проблеми філософської антропології. Релігійно-міфологічна антропософія. «Натуралістична» антропософія. Філософські проблеми антропогенезу. Сфери буття людини. Філософія як самоусвідомлення людини. Масова свідомість.

Унікальність та універсальність феномену людини в світі. Проблема сутності та існування людини. Свобода, творчість та відповідальність як ознаки людського буття. Особистість як соціокультурна форма індивідуального буття. Різ-

номанітність форм реалізації людини. Проблема людської «самості». «Я» та «інші».

Поняття екзистенції та екзистенційне уявлення щодо сутності людського існування. Діяльнісне розуміння сутності людини в неомарксизмі. Проблема людини в сучасній комунікативній філософії.

15. Соціальна філософія. Поняття соціального в філософії. Соціум як історичний процес. Предмет та структура соціальної філософії. Джерела та рушійні сили суспільного розвитку. Основні підходи до розуміння суспільства. Суспільство і природа. Сучасна екологічна криза.

16. Філософія історії. Філософія історії: предмет та етапи розвитку. Філософські концепції історичного розвитку доби Модерну. Матеріалістичне розуміння історії (марксистська версія). Філософські версії суспільного розвитку в ХХ столітті (М. Бердяєв, К. Ясперс, Т. Адорно, К. Поппер). Філософія історії доби Постмодерну.

Стадіальна та цивілізаційна парадигми осягнення історії (О. Шпенглер, А. Тойнбі). Прогнози та перспективи розвитку сучасної цивілізації (Ф.Фукуяма, С. Гантінгтон, Е. Тоффлер).

17. Філософія культури та аксіологія. Філософія культури. Культура і цивілізація. Сенс людського існування. Основні загальнолюдські цінності. Проблема цінностей в класичній і сучасній філософії.

Проблема цінностей в герменевтичній феноменології Поля Рікера. Комунікативне обґрунтування ціннісних орієнтацій. Стратегія майбутнього. Сутність феномену глобалізації та його основні аспекти. Глобальні проблеми людства.

18. Філософія природи і техніки. Поняття природи в історії філософії. Опозиція природи та культури. Світоглядне коріння сучасної екологічної кризи.

19. Глобалізація та цивілізаційні проблеми сучасності. Проблема глобалізації та її аспекти. Філософське осмислення глобальних проблем сучасності. Футурологія: основні моделі майбутнього.

20. Логіка як наука. Походження терміну «логіка». Визначення предмету логіки як науки. Нормативний характер логіки. Становлення логіки як самостійної науки. Традиційна і сучасна логіка.

Значення логіки. Основні функції логіки.

21. Поняття як форма мислення. Загальна характеристика поняття як форми мислення. Закон оберненого відношення між обсягом і змістом поняття. Класифікація понять за змістом та об'ємом. Узагальнення і обмеження як основні операції з поняттями.

Логічний поділ понять. Дихотомічний та поділ за видовмінною ознакою.

22. Прості та складні судження. Судження як форма відтворення предмету в динаміці. Загальна характеристика простого судження. Суб'єкт і предмет судження. Логічний сполучник. Види суджень. Поняття простого та складного судження. Атрибутивні судження та їх види. Розподіленість термінів в атрибутивних судженнях.

Складні висловлювання. Види модальних суджень. Конфактичні, аналітичні та синтетичні судження. Поняття логічної зв'язки. Види складних суджень: кон'юнктивні, диз'юнктивні, умовні, еквівалентні, заперечні.

23. Основні закони логіки. Поняття закону. Наукові закони і закони формально логічні. Специфіка логічних законів і принципів.

Взаємозв'язок логічних законів, їх методологічне і практичне значення у процесі мислення. Основні принципи правильного мислення.

24. Поняття безпосереднього умовиводу. Простий категоричний силізм. Загальна характеристика умовиводу. Структура умовиводу. Поняття логічного слідування, доведення, виводу і логічного наслідку.

Безпосередні та опосередковані умовиводи. Види безпосередніх умовиводів: перетворення, обернення, протиставлення предикату.

Поняття дедуктивних умовиводів та їх основні види.

25. Суперечка та її характеристики. Поняття еристики. Логічна основа суперечки. Основні характеристики раціональної суперечки. Класифікації різновидів суперечки: за метою, за кількістю, за публічністю, за формою.

Умови раціональної суперечки. Лояльні прийоми суперечки. Аргументація і доведення. Поняття та способи спростування.

26. Релігія як соціально-історичне і духовне явище. Характеристика наукової дисципліни релігієзнавство. Філософсько-культурологічний підхід – розгляд релігії «ззовні». Богословський підхід до вивчення релігії. Поняття апологетики і питання доведення буття Бога: онтологічне, космологічне, телеологічне, моральне, історичне, психологічне, праксеологічне.

Елементи і структура релігійної системи. Віра, віровчення, культ і організація як чотири основні частини релігії. Інтерпретації походження релігії та основні принципи класифікації: мертві та живі релігії, природні та релігії одкровення, світові та національні тощо.

Поняття «національної релігії». Релігії Давнього Сходу: культ Ніла та культ царя в релігіях Давнього Єгипту, шумерська релігії Давньої Месопотамії. Релігії Античного світу: пантеон і почитання героїв в Стародавній Греції, священнодійства в Стародавньому Римі.

Релігії Індії: індуїзм, джайнізм, сикхізм. Релігії Китаю: міфологічні уявлення, конфуціанство, даосизм. Релігії Японії: синтоїзм. Зороастризм. Іудаїзм.

27. Історія християнства: витоки, віровчення, еволюція. Православ'я, католицизм та протестантизм. Основи біблієзнавства. Основи християнського віровчення і культу. Проблема виникнення християнства з погляду соціальної філософії та релігієзнавства. Виникнення християнства та етапи його розповсюдження. Введення християнства в Київській Русі.

Постанови і рішення Вселенських соборів. Символ віри. Поняття «догми» і спільні догмати для всіх напрямів християнства. Молитва, пости, таїнства у християнстві. Улаштування православної церкви. Автокефальні церкви. Церковна ієрархія в православ'ї. Культ святих і православні свята.

Католицизм. Ватикан і папства. Догматика і віровчення. Культ, паломництво, чернецькі ордени. Найважливіші події з історії католицизму. Відмінності догматики у католицизмі і православ'ї. Відмінності культу й організації.

Реформація і становлення основних протестантських напрямків. Історичні, політичні, соціально-економічні і культурні аспекти протестантизму. Найважливіші протестантські напрямки: лютеранство, кальвінізм, англіканство, методизм, баптизм, адвентизм.

Загальне введення до Священного Письма. Науки про біблійний текст. Географічне осмислення біблійних текстів. Історичне осмислення біблійних текстів.

Одкровення. Богонатхненність Біблії. Поняття про Переказ. Структура книги: Старий і Новий Заповіти. Історія перекладів. Основи біблійного світобачення: творення, людина і перші заповіді, гріхопадіння.

28. Іслам та буддизм. Зміст ісламу та його соціальна функція. Священна Книга ісламу – Коран. Фундаментальні підвалини віровчення і культова практика ісламу: п'ять «стовпів». Інші джерела культури – Суна і шаріат. Мусульманське право.

Основні історичні школи ісламу: харіджити, друзи, суфізм. Сунізм і шиїзм – як провідні напрями сучасного ісламу. Панісламізм і сучасний ісламський фундаменталізм.

Умови виникнення і становлення буддизму. Постать основоположника – Шак'ямуні. Доктрина буддизму: «чотири благородні істини». Вчення про восьмиступінчастий шлях спасіння.

«Трипітака» (три кошика) як основне першоджерело. Буддійська філософія. Хінаяна, махаяна, ламаїзм – основні напрями в буддизмі. Поняття дзен-буддизму.

29. Релігія та сучасність. Особливості класифікації віровчень неорелігій і їх культів. Нетрадиційні культури та неорелігії в Україні. Основні напрями сучасної релігійної філософії.

Вільнодумство і свобода совісті в історії України. Правові акти про свободу віросповідання в Україні. Сучасна українська георелігійна ситуація.

30. Основні проблеми естетики. Історія становлення естетичної думки. Формування предмету естетики. Співвідношення естетичної та художньої діяльності. Сучасні дискусії щодо предмету естетики. Місце естетики у системі філософських наук.

Структура естетичного знання. Принципи нормативної естетики. Формування естетичної культури сучасної людини.

Естетичне як ступінь безпосереднього відчуття. Основні естетичні категорії: прекрасне та потворне, піднесене та низьке, трагічне і комічне.

Особливості естетичної свідомості та її структура. Естетичні чуття. Природне й соціальне в естетичному почутті. Естетичний смак, його антиномічність. Критерії «правдивості» естетичного смаку. Ідеал як уявлення про естетичну досконалість життя і досконалу людину.

31. Мистецтво як соціальне явище. Основні теорії походження мистецтва. Поліфункціональність мистецтва (пізнавально-евристична, художньо-концептуальна, інформаційна і комунікативна, виховна, гедоністична тощо). Мистецтво та інші форми суспільної свідомості.

Художній образ як специфічна форма відображення дійсності в мистецтві. Художня творчість як вид естетичної діяльності. Митець і суспільство. Зміст і форма твору мистецтва.

Система мистецтв і види мистецтв: декоративно-прикладне, архітектура, театр, кіно, музика, живопис, література, скульптура. Особливості мистецтва ХХ ст. Естетичне сприйняття художнього твору. Естетична культура особистості.

32. Основні проблеми етики. Етика: предмет, завдання, функції, основні категорії. Основні етичні вчення.

Роль моралі в суспільстві. Структура моральної свідомості та її основні елементи.

Моральні норми та принципи моралі. Поняття морального ідеалу. Добро і зло, їх ціннісна специфіка. Історичні типи осмислення морального добра (натуралістичне, метафізичне, суб'єктивістське та соціологічне тлумачення).

Моральне зло. Основні різновиди уявлень про зло в історії світової культури.

Життя як найвища моральна цінність. Етичний вимір категорії «свобода»: «свобода для» і «свобода від». Проблема моральної необхідності. Моральний зміст категорії «щастя» та його зв'язок із сенсом життя.

ЛІТЕРАТУРА РЕКОМЕНДОВАНА ДО ПІДГОТОВКИ:

Підручники та посібники.

1. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. – К.: Генеза, 1996. – 369 с.
2. Барулин В.С. Социальная философия. Учебник. Ч.1,2. – М.: Изд-во МГУ, 1993. – 240 с.
3. Введение в философию. Учебник для высших учебных заведений в 2-х частях. Ч.1. – М.: Политиздат, 1989. – 367 с.; Ч.2. – М.: Политиздат, 1989. – 639 с. (Под общей ред. И.Т. Фролова).
4. Горський В.С. Історія української філософії. Курс лекцій. – К., 1996.
5. Горак Г.І. Філософія. – К., 1997.
6. Історія філософії України. Підручник /Тарасенко М.Ф., Русин М.Ю. та ін./ - К., 1994.
7. Канке В.А. Философия. Исторический и систематический курс. – М.: Логос, 2004.
8. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен-Львів, 1995.
9. Мотрошилова Н.В. Рождение и развитие философских идей. – М.: Политиздат, 1991. – 464 с.
10. Мир философии. Книга для чтения. В 2-х ч. Ч.1. Исходные философские проблемы, понятия и принципы. – М.: Политиздат, 1991. – 672 с.
11. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини. – К., 1995.
12. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – К.: „Каравела”, Львів: „Новий світ-2000”, 2001. – 448 с.
13. Радугин А.А. Философия. Курс лекцій. – М., 1995.
14. Философский энциклопедический словарь. – М., 1998.
15. Філософія. Курс лекцій. Навчальний посібник /І.В. Бичко та ін./ - К.: Либідь, 1993. – 576 с.
16. Філософія. Навчальний посібник (курс лекцій) / За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 1997. – 620 с.
17. Філософія /За ред. І.В. Бичко. – К., 2002.
18. Філософія: Словник-довідник: Навчальний посібник / Надольний І.Ф., Черушева Г.Б., Пархоменко В.В. та ін. – 2-е вид. – К., 2009. – 284 с.

Першоджерела.

19. Аристотель. Метафизика // Соч.: В 4-х т. – М., 1972. – Т.1.
20. Бекон Ф. Новый Органон // Соч.: В 2-х т. – М., 1972. – Т.2.
21. Бергсон А. Два источника морали и религии. – М., 1994.
22. Бердяев Н.А. О назначении человека. – М., 1993.
23. Бубер Я и Ты. – М., 1993.
24. Вернадський В.И. Философские мысли натуралиста // Мир философии. В 2-х ч. – М., 1991.
25. Винниченко В. Відродження нації. – К., 1990.
26. Витгенштейн Л. Философские работы в 2 ч. Ч.1. – М., 1994.
27. Гоббс Т. Левіафан // Избр. произведения. В 2-х т. – Т.2. – М., 1964.
28. Гельвеций К. О человеке // Соч. в 2-х т. – Т.2. – М., 1974.
29. Гегель Г.В.Ф. Феноменология Духа // Соч. – Т.4. – М., 1969.
30. Гадамер Г.Г. Истина и метод. Основы философской герменевтики. – М., 1988.

31. Гольбах П. Системы природы, или о законах мира физического и мира духовного // Избр. филос. произв. В 2-х т. – Т.1. – М., 1963.
32. Грищенко Т. Геостратегія пост біполярності (сучасні американські концепції та Україна) // Політична думка. – 1997. - №1. – С.112-113.
33. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть. – К., 1991.
34. Декарт Р. Рассуждения о методе // Избр. произв. В 2-х т. – Т.1. – М., 1989.
35. Драгоманов М.І. Літературно-публіцистичні праці. – К., 1970.
36. Зиммель Г. Философия культуры в 2-х т. – М., 1996.
37. Камю А. Бунтующий человек. – М., 1990.
38. Кант И. Критика чистого разума // Соч. в 6-ти т. – Т.3. – М., 1996.
39. Кассирер Э. Опыт о человеке: введение в философию человеческой культуры // Проблема человека в западной философии. – М., 1988.
40. Лейбниц Г.В. Монадология // Соч. в 4-х т. – Т.1. – М., 1983.
41. Локк Дж. Опыт о человеческом разуме // Избр. филос. произв. В 2-х т. – Т.1. – М., 1969.
42. Макиавелли Н. Государь. – М., 1990.
43. Малахов В.А. Культура и человеческая целостность. – К., 1985.
44. Маркс Е. Економічно-філософські рукописи 1844 року // Маркс К., Енгельс Ф. Твори. – Т.42.
45. Ніцше Ф. Так казал Заратустра. – К., 1993.
46. Ортега-и-Гассет Х. Что такое философия? – М., 1991.
47. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. Тв. в 2-х т. – К., 1994.
48. Платон. Государство // Соч. в 3-х т. – Т.3. – Ч.1.- М., 1971.
49. Рассел Б. Человеческое познание. – М., 1987.
50. Рикер П. Герменевтика. Этика. Политика. – М., 1998.
51. Руссо Ж.Ж. Об общественном договоре // Антология мировой философии. – Т.2. – М., 1970.
52. Спиноза Б. Этика // Избр. произв. В 2-х т. – Т.2. – М., 1984.
53. Сартр Ж.П. Экзистенциализм – это гуманизм // Сумерки богов. – М., 1989.
54. Ситниченко Л.М. Першоджерела комунікативної філософії. – К., 1985.
55. Сковорода Г. Сад божественных песен. – К., 1973.
56. Соловьев В.С, Оправдание добра. Нравственная философия // Собр. соч. – Т.1. – М., 1988.
57. Сорокин П. Человек, цивилизация, общество. – М., 1992.
58. Тейяр де Шарден П. Феномен человека. – М., 1987.
59. Тойнбі А.Дж. Дослідження історії. – К., 1995.
60. Фейєрбах Л. Сущность христианства // Избр. филос. произв. – Т.2. – М., 1955.
61. Феноменологія буття людини. – К., 1999.
62. Франкл В. Человек в поисках смысла. – М., 1989.
63. Фромм Э. Психоанализ и этика. – М., 1993.
64. Фукуяма Ф. Конец истории? //США. Экономика, политика, идеология. -№5.- М.,1990.-С.39-54.
65. Хайдеггер М. Время и бытие. – К., 1991.
66. Шевченко Т. Щоденники. – К., 1991.
67. Шпенглер О. Закат Европы. – М., 1993. – Т.1.
68. Юркевич П. З науки про людський дух. Вибране. – К., 1993.

69. Ясперс К. Смысл и назначение истории. – М., 1991.

Релігієзнавство.

70. Бердяев Н.А. Философия свободы. Гл.6. О христианской свободе. – М., 1989.
71. Гордиенко Н.С. Новые православные святые. – К., 1991.
72. Жуковский В.И., Пиваваров Д.В. Зримая сущность (визуальное мышление в изобразительном искусстве). – Свердловск, 1991. С.188-277.
73. Игумен Вениамин (Новик). Актуальные проблемы российского церковного сознания//ВФ. – 1999. -№2. С.128-141.
74. Касавин И.Т. Изобретение веры. Авраам и Иов//ВФ. – 1999.- №2. С. 154-166.
75. Каутский К. Происхождение христианства. – М., 1990.
76. Лосский Н.О. История русской философии. – М., 1991. – Гл. 8,9,10,11.
77. Маркова Л.А. Теология в эпоху постмодернизма//ВФ. – 1999. №2. С.109-127.
78. Новиков М.П. Христианизация Киевской Руси: методологический аспект. – М., 1991.
79. Робертсон А. Происхождение христианства. – М., 1956. Гл. 2,3,4,5,7.
80. Свенцицкая И.С. Раннее христианство: страницы истории. – М., 1987.
81. Скрипник А.П. Христианская концепция зла//Этическая мысль. – М., 1992. - С. 56-73.
82. Субботин Ю.К. Православные таинства. – М., 1990.
83. Токарев С.А. Религия в истории народов мира. – М., 1986.
84. Толстой И.Н. Путь жизни. М., 1993.
85. Философия русского религиозного искусства 16-20 вв. Антология. – М., 1993.
86. Франкл В. Религиозность как поиск смысла жизни// Религия и общество: Хрестоматия по социологии религии. – М., 1996. С.375-380
87. Христианство и Русь. – М., 1988.
88. Церковные деятели средневековой Руси 13-17 вв. – М., 1988.
89. Чанышев А.А. “Град земной” в эсхатологической перспективе //ВФ. – 1999. – №1. С. 124-135.
90. Шамаро А.А. Русское церковное зодчество: символика и истоки//Научный атеизм. М., 1988.
91. Яковлев Е.Г. Искусство и мировые религии. – М., 1985. С.217-263.

Логіка.

92. Арутюнов В.Х., Кирик Д.П., Мішин В.М. Логіка: Навч. посібник для економістів. – К., 2000.
93. Бандурка О.М., Тягло О.В. Курс логіки: Підручник. – К., 2002.
94. Бартон В.И. Логика. – Минск, 2001.
95. Бочаров В.Л., Маркин В.И. Очерки логики: Учебник. – М., 1997.
96. Гетманова А.Д. Учебник по логике. – М., 1997.
97. Демидов И.В. Логика: Учебное пособие для юрид. вузов. – М., 2000.
98. Ерышев А.А., Лукашевич Н.П. Логика. – К., 1999.
99. Жеребкін В.Є. Логіка: Підручник для юрид. ф-тів. – К., 2001.
100. Зегет В. Элементарная логика. – М., 1983.
101. Иванов Е.А. Логика. – М., 1996.
102. Івін О.А. Логіка. – К., 1996.
103. Ішмуратова А.Т. Вступ до філософської логіки. – К., 1997.
104. Карамішева Н.В., Бовтач С.В. Навчальний посібник з логіки. – Львів, 1996.

105. Конверський А.Є. Логіка: Підруч. для вузів. – К., 2004.
106. Марценюк С.П. Логіка: Конспект лекцій. – К., 1993.
107. Нуждин Г. Доказательство // Вопросы философии. – 1998. - №9.
108. Руденко К.П. Логіка. – К., 1976.
109. Рузавин Г.И. Логика и аргументация. – М., 1997.
110. Свинцов К.П. Логика. – М., 1987.
111. Формальная логика. – Л., 1977.
112. Фреге Г. Логические исследования. – Томск, 1997.
113. Хоменко І.В. Логіка – юристам. – К., 1997.
114. Хоменко І.В., Алексюк І.А. Основи логіки. – К., 1996.
115. Кант И. Логика. Пособие к лекціям. – М., 1980.
116. Лосев А.Ф. Основной принцип мышления и вытекающие из него логические законы мышления // Вопросы философии. – 1998- №8.
117. Тарський А. Обґрунтування наукової семантики // Філософ. і соціол. Думка. – 1996. – №1-2.

Етика та естетика.

118. Апресян Р.Г., Гусейнов А.А. Этика. – М., 1998.
119. Гусейнов А.А., Ирлитц Г. Краткая история этики. – М., 1987.
120. Естетика. Підручник. //Л.Т.Левчук, Д.Ю.Кучернюк, В.І.Панченко. – К., 1997.
121. Етика ділового спілкування. //Г.К.Чмут, Г.П.Чайка. – К., 2003.
122. Етика. Навч. посібник. // Т.Г.Аболіна, В.В. Єфименко. – К., 1992.
123. Левчук Л.Т. Західноєвропейська естетика ХХ ст. – К., 1997.
124. Малахов В.А. Етика: курс лекцій. – К., 2000.
125. Шеломенцев В.М. Етикет і сучасна культура спілкування. – К., 2003.

Електронні ресурси.

- <http://www.sunhome.ru/philosophy>
<http://filosof.historic.ru/>
<http://www.filosofa.net/>
http://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Philos/index_philos.php
<http://www.allbest.ru/fil.htm>
http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/FIL_XX/index.html
<http://filosofia.ru/>
<http://www.ido.edu.ru/ffec/philos-index.html>
<http://ru.wikipedia.org>

ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у письмовій формі і включає тестові завдання з філософії.

1. Призначення тесту

Оцінити ступінь підготовленості випускників бакалаврату з філософії з метою конкурсного відбору.

2. Документи, які визначають зміст тесту

Тест розроблено на основі змісту програм з філософії, які є складовими навчального плану Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського.

3. Структура тесту

Загальна кількість завдань тесту – 45.

На виконання тесту відведено – 150 хвилин.

4. Характеристика завдань тесту

Завдання з вибором однієї правильної відповіді – тест містить 40 завдань з вибором однієї правильної відповіді (від 1 до 40), що в залежності від наданої відповіді будуть оцінені у 0 або 2 тестові бали: 2 бали, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або відповіді на завдання не надано.

Завдання на встановлення відповідності – тест містить 5 таких завдань, які оцінюються у 0, 1, 2, 3 або 4 тестових бали – 1 бал за кожну правильно встановлену відповідність (логічну пару); 0 балів якщо не вказано жодної правильної відповідності.

Максимальна кількість тестових балів, що зможе отримати вступник до магістратури – 100. Підсумковий (рейтинговий) бал виставляється за шкалою 100 – 200. Мінімальний рейтинговий бал – 100 балів, що відповідає 35 тестовим балам.

Підсумковий (рейтинговий) бал

Таблиця переведення тестового бала в шкалу 100-200

Тестовий бал	Шкала 100-200	Тестовий бал	Шкала 100-200	Тестовий бал	Шкала 100-200
0	не зараховано	35	100	68	137
1	не зараховано	36	101	69	139
2	не зараховано	37	102	70	141
3	не зараховано	38	103	71	143
4	не зараховано	39	104	72	145
5	не зараховано	40	105	73	147
6	не зараховано	41	106	74	149
7	не зараховано	42	107	75	151
8	не зараховано	43	108	76	153
9	не зараховано	44	109	77	155

	вано
10	не зараховано
11	не зараховано
12	не зараховано
13	не зараховано
14	не зараховано
15	не зараховано
16	не зараховано
17	не зараховано
18	не зараховано
19	не зараховано
20	не зараховано
21	не зараховано
22	не зараховано
23	не зараховано
24	не зараховано
24	не зараховано
25	не зараховано
26	не зараховано
27	не зараховано
28	не зараховано
29	не зараховано
30	не зараховано

45	110
46	111
47	112
48	113
49	114
50	115
51	116
52	117
53	118
54	119
55	120
56	121
57	122
58	123
59	124
60	125
61	126
62	127
63	128
64	129
65	131
66	133

78	157
79	159
80	161
81	163
82	165
83	167
84	169
85	171
86	173
87	175
88	177
89	179
90	181
91	183
92	185
93	187
94	189
95	191
96	193
97	195
98	197
99	199

31	не зараховано	67	135	100	200
32	не зараховано				
33	не зараховано				
34	не зараховано				

5. Додаткові матеріали та обладнання

Додаткові матеріали та обладнання під час виконання тесту не використовуються.

6. Умови проведення оцінювання та перевірки його результатів

Під час проведення оцінювання в аудиторії можуть бути присутні лише викладачі – члени фахової екзаменаційної комісії з філософії.

Відповіді на завдання вносяться у відповідний бланк, який шифрується відповідальним секретарем приймальної комісії університету. Потім зашифровані бланки передаються на перевірку членам фахової екзаменаційної комісії.

В особливий період тести можуть проходити дистанційно в online режимі.

Програму розглянуто і схвалено на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (протокол № 6 від 28. 01. 2022 року).

Голова фахової екзаменаційної комісії

Олександр Чорний.